cd&v

VAN GUNST NAAR RECHT

Een statuut voor studenten die mantelzorg bieden

Toelichting bij conceptnota 397 in de commissie Onderwijs

Brecht Warnez, met Katrien Schryvers, Loes Vandromme, An Christiaens, Toon Vandeurzen en Peter Van Rompuy

cd&v | Vlaams Parlement · november 2026

Yana, 16 jaar, mantelzorger sinds haar zevende

Ze kleedt haar broer aan, kookt, helpt hem wassen en brengt hem naar bed. Huiswerk blijft liggen.

"Kwam er maar eens iemand helpen."

Yana, jonge mantelzorger
VRT NWS Pano, 4 november 2026

Bron: VRT NWS Pano, 4 november 2026

Cijfers van de Vlaamse overheid

Een op vier tieners groeit op met ziekte of beperking dichtbij

168.000

jonge mantelzorgers in Vlaanderen

+30 %

tussen 2018 en 2022

45.000

minderjarigen zorgen 4 uur of meer per week

Bron: Vlaamse overheid en Departement Zorg, via VRT NWS (4 en 5 november 2026)

De draagkracht breekt

BIJNA 1 OP 3

jonge mantelzorgers dacht meer dan eens aan zelfdoding

Bijna 1 op 5 meldt zelfbeschadiging of suïcidaal gedrag.

"Hun draagkracht is aan het breken."

Tinneke Moyson, klinisch orthopedagoge (HOGENT)

Bron: onderzoek Departement Zorg, via VRT NWS Pano (november 2026)

DEEL 1

In de aula

Wat studeren met zorg thuis vandaag betekent, en waarom het van toeval afhangt

Een op vijf jongeren studeert en zorgt

Naar schatting 64.000 studenten combineren hoger onderwijs met mantelzorg.

Lessen missen

Zorgtaken botsen met het lesrooster.

Examenstress

Extra stress en concentratieproblemen bij examens.

Vertraging of uitval

Hoger risico op studievertraging of uitval.

De helft vindt studie en zorg moeilijk te combineren.

Bron: conceptnota Parl.St. 397/1, p. 2-3; Ponteur e.a., HOGENT en EhB, 2023

Vandaag: een lappendeken

Eigen statuut

een eigen statuut student-mantelzorger

Paraplustatuut

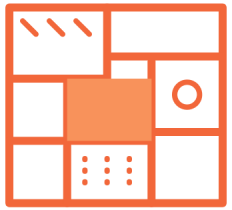
mantelzorg als een van de bijzondere omstandigheden

Geval per geval

individuele afspraken, zonder statuut

HET GEVOLG

Welke steun je krijgt, hangt af van de school waar je toevallig studeert.

Bron: Parl.St. Vl.Parl. 2024-25, nr. 397/1, p. 6-7

Vier drempels

1

Onbekend

Studenten en docenten weten niet dat het bestaat.

2

Telkens opnieuw

Je verhaal doen bij elke dienst en elke docent.

3

Geen middelen

Instellingen dragen de kost zelf.

4

Nauwelijks cijfers

Wie steun krijgt, wordt niet systematisch geregistreerd.

Hoeveel jonge mantelzorgers studeren er? "Deze informatie is niet beschikbaar."

Bron: antwoord van minister Demir op schriftelijke vraag nr. 714 van 2 april 2026

Andere groepen staan al in de Codex

Groep	Definitie in de Codex	Voorrang mobiliteitstoelage
Werkstudent	**Ja**	**Ja**
Student met een functiebeperking	**Ja**	**Ja**
Beursstudent	**Ja**	**Ja**
Student die mantelzorg biedt	**Nee**	**Nee**

Bron: Codex Hoger Onderwijs, art. I.3 en II.353

DEEL 2

Vier voorstellen

Van gunst naar recht, met respect voor de autonomie van de instellingen

1

VOORSTEL 1

Een decretaal statuut

HET PROBLEEM

Elke instelling beslist vandaag zelf of je erkend wordt.

- **Definitie in artikel I.3 van de Codex**
- **Gekoppeld aan het federale mantelzorgattest**
- **Ook andere bewijsstukken mogelijk**

WAT VERANDERT ER

Elke student kan zich op hetzelfde recht beroepen.

Bron: conceptnota Parl.St. 397/1, punt 5

2

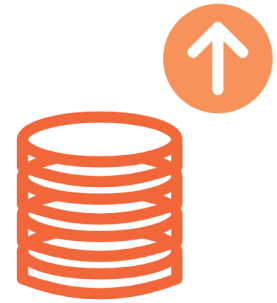
VOORSTEL 2

Eerlijke financiering

HET PROBLEEM

Een gespreid traject levert de instelling vandaag minder middelen op.

- **Hoger financieringsgewicht, zoals voor werkstudenten**
- **Studiepunten blijven financierbaar bij vertraging**
- **Gefaseerd invoeren en opvolgen**

WAT VERANDERT ER

Een traject op maat kost de instelling geen middelen meer.

Bron: conceptnota Parl.St. 397/1, punt 6

3

VOORSTEL 3

Ook een kans op buitenland

HET PROBLEEM

Zorg maakt een uitwisseling vaak moeilijk haalbaar.

- **Opname in artikel II.353 van de Codex**
- **Toegang tot de aanvullende mobiliteitstoelage**
- **Kortere of hybride uitwisselingen**

WAT VERANDERT ER

Ook zij krijgen een eerlijke kans op internationale ervaring.

Bron: conceptnota Parl.St. 397/1, punt 7

4

VOORSTEL 4

Sterke stuvo's en netwerken

HET PROBLEEM

Goede praktijken blijven versnipperd per instelling.

- **Capaciteit en expertise in de stuvo's**
- **Kennisnetwerk via het Steunpunt Inclusief Hoger Onderwijs**
- **Samenwerking met zorg en respijtzorg**
- **Structurele steun voor ZoJong!**

WAT VERANDERT ER

Eén duidelijk loket, binnen en buiten de school.

Bron: conceptnota Parl.St. 397/1, punt 8

Wat we niet doen: de instellingen kiezen zelf

Mogelijke faciliteiten, in te vullen door elke hogeschool en universiteit:

Aanwezigheid
gewettigd afwezig bij zorgtaken

Examens
spreiding of andere data

Deadlines
uitstel zonder puntenverlies

Lesopnames
lessen digitaal volgen

Studietempo
tijdelijk een lichter programma

Begeleiding
psychosociale steun
en respijtzorg

Bron: conceptnota Parl.St. 397/1, punt 4

Breed gedragen

Kinderrechten

De commissaris noemt het huidige statuut voor jongeren "een lege doos".

Middenveld

Steunpunt Mantelzorg en ZoJong! vragen een statuut in elke instelling.

Mantelzorgplan

Vlaanderen wil een statuut voor jonge mantelzorgers onderzoeken.

Flexibiliteit en gezond verstand: ja. Maar niet als loterij.

DANK U

Brecht Warnez

Vlaams Parlementslid

Conceptnota Parl.St. 397 (2024-2025), nr. 1, op vlaamsparlement.be